Criptografia FIB Advanced Encryption Standard

Anna Rio

Departament de Matemàtica Aplicada II • Universitat Politècnica de Catalunya

1/42

AES: Advanced Encryption Standard

El 12 de setembre de 1997 NIST fa una crida pública per a la presentació d'algoritmes candidatas a convertir-se en el *Advanced Encryption Standard*

Requisits mínims

- L'algoritme ha d'ésser de clau secreta (simètric) i de xifratge en bloc
- L'algoritme ha de poder suportar les combinacions clau-bloc dels tamanys 128-128, 192-128 i 256-128

AES: Criteris d'avaluació

- Seguretat: és el factor més important en l'avaluació dels candidats
- Cost: l'algoritme ha de
 - ser accesible per a tothom i de lliure distribució
 - o ser computacionalment eficient, en hardware i en software
 - utilitzar la menor quantitat de memòria possible, en hardware i en software
- Característiques d'implemetació de l'algoritme:
 - Fàcilment implementable en diferents plataformes, en hardware i en software
 - Adaptable a diferents combinacions clau-bloc, a més de les mínimes requerides
 - De disseny simple

http://csrc.nist.gov/CryptoToolkit/aes/pre-round1/aes_9709.htm

CANDIDATS AL AES

Agost de 1998: Primera fase de selecció (15 candidats)

http://csrc.nist.gov/CryptoToolkit/aes/round1/round1.htm

- CAST-256, Entrust Technologies, Inc. (C. Adams)
- CRYPTON, Future Systems, Inc. (Chae Hoon Lim)
- DEAL, L. Knudsen, R. Outerbridge
- DFC, CNRS-Ecole Normale Superiere (S. Vaudenay)
- E2, NTT Nippon Telegraph and Telephone Corporation (M. Kanda)
- FROG, TecApro International S.A. (D. Georgoudis, Leroux, Chaves)
- HPC, R. Schoeppel
- LOKI97, L. Brown, J. Pieprzyk, J.Seberry
- MAGENTA, Deutshe Telekom AG (K. Huber)

4/42

Candidats al AES

- MARS*, IBM (N. Zunic)
- RC6*, RSA Laboratories (R. Rivest, M. Robshaw, Sidney, Yin)
- RIJNDAEL*, J. Daemen, V. Rijmen
- SAFER+, Cylink Corporation (L. Chen)
- SERPENT*, R. Anderson, E. Biham, L. Knudsen
- TWOFISH*, B. Schneier, J. Kelsey, D. Whiting, D. Wagner, C. Hall, N. Ferguson

Agost de 1999: segona fase de selecció (5 candidats)

http://csrc.nist.gov/CryptoToolkit/aes/round2/round2.htm

Octubre de 2000: L'escollit és Rijndael

Novembre de 2001: Es publica el FIPS-197

AES: Advanced Encryption Standard

L'any 2001, l'algoritme RIJNDAEL, dissenyat per Joan Daemen (1965) i Vincent Rijmen (1970)

de la Universitat Catòlica de Leuven (Bèlgica), es converteix en el nou estàndard

6/42

AES: Advanced Encryption Standard

- Algoritme simètric de bloc de 128 bits i clau de 128, 192 o 256 bits
- Les transformacions es fan sobre la matriu d'estat, una matriu 4 x 4, els coeficients de la qual són bytes
- Realitza operacions al cos finit GF(2⁸) i a l'espai vectorial de dimensió 4 sobre aquest cos

RIJNDAEL-AES

http://csrc.nist.gov/CryptoToolkit/aes/

Algoritme simètric de bloc de 128 bits i clau de 128, 192 o 256 bits. (AES-128, AES-192, AES-256)

L'algoritme realitza operacions amb bytes i amb vectors de 4 bytes. En el conjunt dels bytes (de 256 elements) tenim

- una operació suma: xor bit a bit o suma de vectors binaris
- una operació producte: interpretem un byte com a polinomi binari

$$b_7x^7 + b_6x^6 + b_5x^5 + b_4x^4 + b_3x^3 + b_2x^2 + b_1x + b_0$$

i multipliquem polinomis reduïnt mòdul $x^8 + x^4 + x^3 + x + 1$

Estructura de cos: GF(2⁸)

A. Rio (MA2-UPC) Criotografia FIB 8 / 42

PRODUCTE AL COS GF(28)

Producte de polinomis mòdul $x^8 + x^4 + x^3 + x + 1$

$$(x^7 + x^6 + x^4 + x + 1)(x^5 + x^2 + x) = x^{12} + x^{11} + x^7 + x^3 + x$$
$$\mod x^8 + x^4 + x^3 + x + 1 = x^7 + x^6 + x^5 + x^4 + x^3 + 1$$

$$(x^{7} + x^{6} + x^{4} + x + 1) \bullet (x^{5} + x^{2} + x) = x^{7} + x^{6} + x^{5} + x^{4} + x^{3} + 1$$

$$11010011 \bullet 00100110 = 11111001$$

$$0 \times d3 \bullet 0 \times 26 = 0 \times f9$$

PRODUCTE AL COS GF(28)

Producte de polinomis mòdul $x^8 + x^4 + x^3 + x + 1$

$$(x^7 + x^6 + x^4 + x + 1)(x^5 + x^2 + x) = x^{12} + x^{11} + x^7 + x^3 + x$$
$$\mod x^8 + x^4 + x^3 + x + 1 = x^7 + x^6 + x^5 + x^4 + x^3 + 1$$

$$(x^{7} + x^{6} + x^{4} + x + 1) \bullet (x^{5} + x^{2} + x) = x^{7} + x^{6} + x^{5} + x^{4} + x^{3} + 1$$

$$11010011 \bullet 00100110 = 11111001$$

$$0 \times d3 \bullet 0 \times 26 = 0 \times f9$$

$0 \times 03 = 00000011 = x + 1$ és un generador

$$(x+1)^2 = x^2 + 1 = 00000101 = 0 \times 05$$

$$(x+1)^3 = x^3 + x^2 + x + 1 = 00001111 = 0 \times 0f$$

$$(x+1)^4 = x^4 + 1 = 00010001 = 0 \times 11$$

$$\dots$$

$$(x+1)^7 = x^7 + x^6 + x^5 + x^4 + x^3 + x^2 + x + 1 = 111111111 = 0 \times ff$$

$$(x+1)^8 = x^4 + x^3 + x = 00011010 = 0 \times 1a$$

$$\dots$$

$$\dots$$

$$(x+1)^{255} = 1 = 00000001 = 0 \times 01$$

GF(256) GENERAT PER $0 \times 03 = x + 1$

03	05	0F	11	33	55	FF	1A	2E	72	96	A1	F8	13	35	5F
E1	38	48	D8	73	95	A4	F7	02	06	0A	1E	22	66	AA	E5
34	5C	E4	37	59	EB	26	6A	BE	D9	70	90	AB	E6	31	53
F5	04	0C	14	3C	44	CC	4F	D1	68	В8	D3	6E	В2	CD	4C
D4	67	Α9	ΕO	3B	4D	D7	62	A6	F1	08	18	28	78	88	83
9E	В9	D0	6B	BD	DC	7F	81	98	В3	CE	49	DB	76	9A	В5
C4	57	F9	10	30	50	F0	0B	1D	27	69	BB	D6	61	A3	FE
19	2B	7D	87	92	AD	EC	2F	71	93	ΑE	E9	20	60	A0	FB
16	ЗА	4E	D2	6D	В7	C2	5D	E7	32	56	FA	15	3F	41	С3
5E	E2	3D	47	С9	40	C0	5B	ED	2C	74	9C	BF	DA	75	9F
BA	D5	64	AC	EF	2A	7E	82	9D	BC	DF	7A	8E	89	80	9B
В6	C1	58	E8	23	65	AF	EΑ	25	6F	В1	C8	43	C5	54	FC
1F	21	63	A5	F4	07	09	1B	2D	77	99	В0	CB	46	CA	45
CF	4A	DE	79	8B	86	91	A8	ЕЗ	ЗE	42	С6	51	F3	ΟE	12
36	5A	EE	29	7В	8D	8C	8F	8A	85	94	Α7	F2	0D	17	39
4B	DD	7C	84	97	A2	FD	1C	24	6C	В4	С7	52	F6	01	

Producte i inversos a GF(28)

Producte

```
00111000 = 38 = \text{element } 18

11100100 = e4 = \text{element } 35

0 \times 38 \cdot 0 \times e4 = \text{element } 18 + 35 = 0 \times 3c
```

Inversos

0x05 està a la posició $2 \Rightarrow$ el seu invers el trobem a la posició 255-2

$$0 \times 05^{-1} = 0 \times 52$$

No depèn del generador

Si prenem com a generador $x^2 + 1 = 0 \times 05$

```
0.5
      11
             55
                   1 a
                         72
                                      13
                                             5 f
                                                   38
                                                         d8
                                                                95
                                                                      f7
                                                                             06
                                                                                   1e
                                                                                          66
                                                                                                e5
                                a 1
5c
      37
             eb
                   ба
                         d9
                                90
                                      e6
                                             53
                                                   0.4
                                                          14
                                                                44
                                                                      4 f
                                                                             68
                                                                                   d3
                                                                                          b2
                                                                                                4c
67
             4d
                   62
                         f1
                                18
                                      78
                                             83
                                                   b9
                                                          6b
                                                                      81
                                                                             b3
                                                                                   49
                                                                                          76
                                                                                                b5
      e0
                                                                dc
57
      10
             50
                   0b
                         27
                                bb
                                      61
                                             fe
                                                   2b
                                                          87
                                                                ad
                                                                      2f
                                                                             93
                                                                                   е9
                                                                                          60
                                                                                                fb
3a
      d2
            h7
                   5d
                         32
                                fa
                                      3f
                                             с3
                                                   e2
                                                          47
                                                                40
                                                                      5b
                                                                             2c
                                                                                   9с
                                                                                                9f
                                                                                          da
d5
      ac
             2a
                   82
                         bc
                                7a
                                      89
                                             9h
                                                   c1
                                                         e8
                                                                65
                                                                      ea
                                                                             6f
                                                                                   с8
                                                                                          с5
                                                                                                fc
21
      a.5
             07
                   1b
                         77
                                b0
                                      46
                                             4.5
                                                   4a
                                                          79
                                                                86
                                                                      а8
                                                                             3 e
                                                                                   С6
                                                                                          f3
                                                                                                12
5a
      29
             8d
                   8 f
                         85
                                a7
                                      0d
                                             39
                                                   dd
                                                          84
                                                                a2
                                                                      1c
                                                                             6c
                                                                                   с7
                                                                                          f6
                                                                                                03
0 f
      33
             ff
                   2.e
                          96
                                f8
                                      35
                                                   48
                                                          73
                                                                      02
                                                                                   22
                                                                                                34
                                             e1
                                                                a 4
                                                                             0a
                                                                                          aa
e4
      59
             2.6
                         70
                                ab
                                      31
                                             f5
                                                          Зс
                                                                      d1
                                                                             b8
                                                                                                d4
                   be
                                                   0c
                                                                CC
                                                                                   6e
                                                                                          cd
a9
      3h
            d7
                         08
                                28
                                      88
                                                   d0
                                                                7f
                                                                      98
                   a6
                                             9e
                                                         bd
                                                                             ce
                                                                                   db
                                                                                          9a
                                                                                                С4
f9
      30
             f0
                   1d
                          69
                                d6
                                      a3
                                             19
                                                   7d
                                                          92
                                                                      71
                                                                                   20
                                                                                                16
                                                                ec
                                                                             ae
                                                                                          a0
4e
      6d
             с2
                   67
                         56
                                15
                                      41
                                             5e
                                                   3d
                                                         с9
                                                                c0
                                                                             74
                                                                                   bf
                                                                                          75
                                                                      ed
                                                                                                ba
64
      еf
             7e
                         df
                                      80
                                             h6
                                                   58
                                                          23
                                                                      25
                                                                                   43
                                                                                                1 f
                   91
                                8e
                                                                af
                                                                             h1
                                                                                          54
63
      f4
             09
                   2d
                          99
                                             c.f
                                                   de
                                                          8b
                                                                91
                                                                      e.3
                                                                             42
                                                                                   51
                                                                                                36
                                cb
                                      са
                                                                                          e
      7b
             8с
                          94
                                f2
                                      17
                                             4b
                                                   7c
                                                          97
                                                                fd
                                                                      24
                                                                                   52
                   8a
                                                                             b4
                                                                                          01
ee
```


A. Rio (MA2-UPC) Criptografia FIB 13 / 42

Producte i inversos

Producte

```
00111000 = 38 = element 9

11100100 = e4 = element 145

0 \times 38 \cdot 0 \times e4 = element 145 + 9 = 0 \times 3c
```

Inversos

 0×05 està a la posició $1 \Rightarrow$ el seu invers el trobem a la posició 255-1

$$0 \times 05^{-1} = 0 \times 52$$

A. Rio (MA2-UPC) Criptografia FIB 14 / 42

Sí depèn del mòdul $x^8 + x^4 + x^3 + x + 1$

Si treballem mòdul $x^8 + x^4 + x^3 + x^2 + 1$ podem prendre $x = 0 \times 02$ com a generador

```
02
      04
             0.8
                   10
                          2.0
                                40
                                       80
                                             1d
                                                    За
                                                          74
                                                                 e8
                                                                       cd
                                                                              87
                                                                                    13
                                                                                           2.6
                                                                                                 4 C
98
      2d
             5a
                   b4
                          75
                                ea
                                       с9
                                             8 f
                                                    03
                                                          06
                                                                 00
                                                                       18
                                                                              30
                                                                                    60
                                                                                                 9d
27
                   25
                                       35
                                                                 77
                                                                                    9 f
                                                                                                 46
      40
             90
                          4 a
                                94
                                             6a
                                                    d4
                                                          b5
                                                                       ee
                                                                             c1
                                                                                           23
8c
      0.5
                   14
                          2.8
                                50
                                             5d
                                                          69
                                                                       h9
                                                                              6 f
                                                                                                 5f
             0a
                                       a 0
                                                    ba
                                                                 d2.
                                                                                    de
                                                                                           a 1
      61
             с2
                   99
                          2f
                                5e
                                             65
                                                          89
                                                                              3с
                                                                                    78
                                                                                           f0
                                                                                                 fd
be
                                                    ca
                                                                 0 f
                                                                       1e
e7
      d3
            bb
                   6b
                          d6
                                b1
                                       7f
                                             fe
                                                    e1
                                                          df
                                                                 a3
                                                                       5b
                                                                             b6
                                                                                    71
                                                                                                 d9
                                                                                           e2.
af
      43
             86
                   11
                          22
                                44
                                       88
                                             0d
                                                    1a
                                                          34
                                                                 68
                                                                       d0
                                                                                    67
                                                                                                 81
                                                                             bd
                                                                                           ce
1f
      30
             7c
                   f8
                          ed
                                c7
                                       93
                                             3b
                                                    76
                                                                 с5
                                                                       97
                                                                              33
                                                                                    66
                                                                                                 85
                                                          ec
                                                                                           CC
17
      2.e
             5c
                   b8
                          6d
                                da
                                       a 9
                                             4 f
                                                    9e
                                                          2.1
                                                                 42
                                                                       84
                                                                              1.5
                                                                                    2.a
                                                                                           54
                                                                                                 а8
4d
             29
                   52
                                55
                                             49
                                                          39
                                                                 72
                                                                             d5
                                                                                           73
                                                                                                 e6
      9a
                          a4
                                       aa
                                                    92
                                                                       e4
                                                                                    b7
d1
             63
                          91
                                3f
                                                    e5
                                                          d7
                                                                       7b
                                                                              f6
                                                                                    f1
                                                                                           ff
                                                                                                 е3
      hf
                   С6
                                       7e
                                             fc
                                                                 h3
db
      ab
             4b
                   96
                          31
                                62
                                       c4
                                             95
                                                    37
                                                          6e
                                                                 dc
                                                                       a.5
                                                                              57
                                                                                           41
                                                                                                 82
                                                                                    ae
19
      32
             64
                   с8
                          8d
                                0.7
                                                    38
                                                          70
                                                                                    53
                                                                                                 51
                                       0e
                                             1c
                                                                 e 0
                                                                       dd
                                                                              a7
                                                                                           a6
a2
      59
                   79
                          f2
                                f9
                                             c.3
                                                    9b
                                                          2b
                                                                 56
                                                                              45
                                                                                    8a
                                                                                                 12
            b2.
                                       ef
                                                                       ac
                                                                                           09
2.4
      48
             90
                   3d
                          7a
                                f4
                                       f5
                                             f7
                                                    f3
                                                          fb
                                                                 eb
                                                                       cb
                                                                              8b
                                                                                    0b
                                                                                           16
                                                                                                 2.c
58
      b0
             7d
                   fa
                          e9
                                cf
                                       83
                                             1b
                                                    36
                                                          6с
                                                                 d8
                                                                              47
                                                                                    8e
                                                                                           0.1
                                                                       ad
```


A. Rio (MA2-UPC) Criptografia FIB 15 / 42

Producte i inversos

Producte

```
00111000 = 38 = element 201

11100100 = e4 = element 156

0 \times 38 \bullet 0 \times e4 = element 357 - 255 = element 102 = 0 \times 44
```

Inversos

 $0{\rm x}05$ està a la posició $50 \Rightarrow$ el seu invers el trobem a la posició 255-50

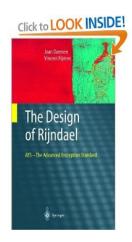
$$0 \times 05^{-1} = 0 \times a7$$

A. Rio (MA2-UPC) Criptografia FIB 16 / 42

RIJNDAEL-AES

AES especifica el mòdul $m(x) = x^8 + x^4 + x^3 + x + 1$

Podem usar la primera o la segona ordenació però no la tercera!

RIJNDAEL-AES: Paràmetres i tipus de dades

- N_k és el nombre de bits de la clau dividit por 32
- El nombre de voltes, N_r , depèn de la longitud de la clau:

$$N_k = \left\{ \begin{array}{l} 128/32 = 4 \Rightarrow N_r = 10 \\ 192/32 = 6 \Rightarrow N_r = 12 \\ 256/32 = 8 \Rightarrow N_r = 14 \end{array} \right.$$

Les diferents transformacions es fan sobre la matriu d'estat

$m_{0,0}$	$m_{0,1}$	<i>m</i> _{0,2}	$m_{0,3}$	
$m_{1,0}$	$m_{1,1}$	$m_{1,2}$	$m_{1,3}$	
$m_{2,0}$	$m_{2,1}$	$m_{2,2}$	$m_{2,3}$	
$m_{3,0}$	$m_{3,1}$	$m_{3,2}$	$m_{3,3}$	

que s'inicialitza amb el bytes del bloc: $m_{0,0} m_{1,0} m_{2,0} \ldots m_{3,3} = B$

RIJNDAEL-AES: Paràmetres i tipus de dades

in	put	by	e
/		~3.	700

in_0	in_4	in ₈	in_{12}
in ₁	in ₅	in ₉	<i>in</i> ₁₃
in ₂	in_6	<i>in</i> ₁₀	in_{14}
in ₃	in ₇	in ₁₁	in ₁₅

State array

$S_{0,0}$	$S_{0,1}$	$S_{0,2}$	$S_{0,3}$
$S_{1,0}$	$S_{1,1}$	$S_{1,2}$	$S_{1,3}$
S _{2,0}	$S_{2,1}$	S _{2,2}	$S_{2,3}$
S _{3,0}	S _{3,1}	S _{3,2}	$S_{3,3}$

output bytes

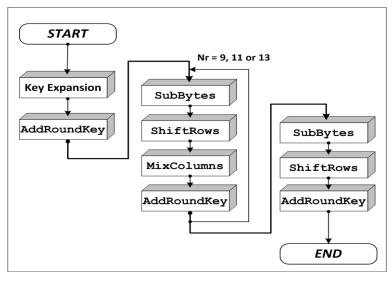
	- 55	7.8	
out ₀	out ₄	out ₈	out ₁₂
out_1	out ₅	out ₉	out ₁₃
out ₂	out ₆	out ₁₀	out ₁₄
out ₃	out ₇	out ₁₁	out ₁₅

RIJNDAEL-AES: Descripció de l'algoritme de xifratge

- AddRoundKey (State, RoundKey0)
- 2 Round (State, RoundKey_i), $i = 1, ..., N_r 1$:
 - 1 ByteSub(State)
 - 2 ShiftRow(State)
 - 3 MixColumn(State)
 - 4 AddRoundKey (State, RoundKey;)
- FinalRound(State, RoundKeyNr):
 - ByteSub(State)
 - ② ShiftRow(State)
 - \odot AddRoundKey(State, RoundKey_{Nr})

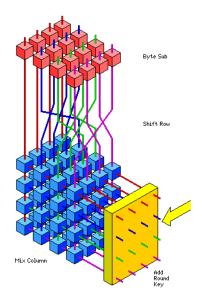

RIJNDAEL-AES: Descripció de l'algoritme de xifratge

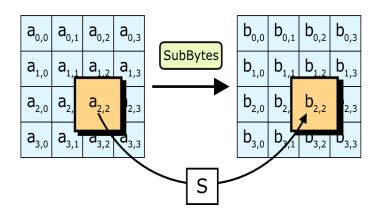

RIJNDAEL-AES: Descripció d'un tomb

RIJNDAEL-AES: ByteSuB

4 □ > 4 □ > 4 □ > 4 □ >

RIJNDAEL-AES: ByteSuB

	Ī								3	7							
	- 1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	a	b	С	d	е	f
)—×	0	63	7c	77	7b	£2	6b	6f	c5	30	01	67	2b	fe	d7	ab	76
	1	ca	82	с9	7d	fa	59	47	f0	ad	d4	a2	af	9c	a4	72	c0
	2	b7	fd	93	26	36	3f	£7	CC	34	a5	e5	f1	71	d8	31	15
	3	04	c7	23	c3	18	96	05	9a	07	12	80	e2	eb	27	b2	75
	4	09	83	2c	1a	1b	6e	5a	a0	52	3b	d6	b3	29	e3	2f	84
	5	53	d1	00	ed	20	fc	b1	5b	6a	cb	be	39	4a	4c	58	cf
	6	d0	ef	aa	fb	43	4d	33	85	45	f9	02	7f	50	3c	9f	a8
	7	51	a3	40	8f	92	9d	38	f5	bc	b6	da	21	10	ff	f3	d2
х	8	cd	0c	13	ec	5f	97	44	17	c4	a7	7e	3d	64	5d	19	73
	9	60	81	4f	dc	22	2a	90	88	46	ee	b8	14	de	5e	0b	db
	a	e0	32	3a	0a	49	06	24	5c	c2	d3	ac	62	91	95	e4	79
	b	e7	c8	37	6d	8d	d5	4e	a 9	6c	56	f4	ea	65	7a	ae	08
	C	ba	78	25	2e	1c	a6	b4	c6	e8	dd	74	1f	4b	bd	8b	8a
	d	70	3e	b5	66	48	03	f6	0e	61	35	57	b9	86	c1	1d	9e
	е	e1	f8	98	11	69	d9	8e	94	9b	1e	87	е9	се	55	28	df
	f	8c	a1	89	0d	bf	e6	42	68	41	99	2d	0f	b0	54	bb	16

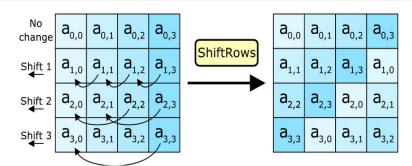
Transformació no lineal de substitució de bytes (S-box)

- Pren l'invers a GF(28)
- Aplica la transformació afí

$$\begin{pmatrix} y_0 \\ y_1 \\ y_2 \\ y_3 \\ y_4 \\ y_5 \\ y_6 \\ y_7 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_0 \\ x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \\ x_5 \\ x_6 \\ x_7 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

RIJNDAEL-AES: ShiftRow

Les files de State es desplacen cíclicament cap a l'esquerra: la primera no es toca, la segona es desplaça 1 posició, la tercera 2 posicions i la quarta 3

26 / 42

RIJNDAEL-AES: MixColumn

Canvia cada columna a_0, a_1, a_2, a_3 de la matriu d'estat

$$\begin{pmatrix} b_0 \\ b_1 \\ b_2 \\ b_3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \times 02 & 0 \times 03 & 0 \times 01 & 0 \times 01 \\ 0 \times 01 & 0 \times 02 & 0 \times 03 & 0 \times 01 \\ 0 \times 01 & 0 \times 01 & 0 \times 02 & 0 \times 03 \\ 0 \times 03 & 0 \times 01 & 0 \times 01 & 0 \times 02 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a_0 \\ a_1 \\ a_2 \\ a_3 \end{pmatrix}$$

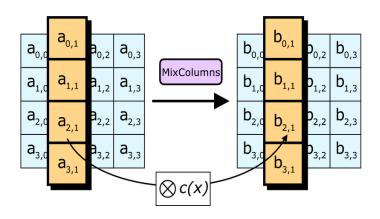
$$b_0 = 0 \times 02 \bullet a_0 + 0 \times 03 \bullet a_1 + 0 \times 01 \bullet a_2 + 0 \times 01 \bullet a_3$$

 $b_1 = 0 \times 01 \bullet a_0 + 0 \times 02 \bullet a_1 + 0 \times 03 \bullet a_2 + 0 \times 01 \bullet a_3$

27 / 42

RIJNDAEL-AES: MixColumn

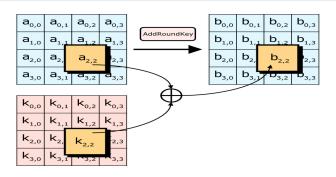

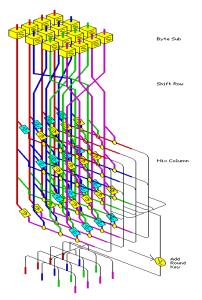
RIJNDAEL-AES: AddRoundKey

És un XOR (byte a byte) entre State i RoundKey:

 $State \oplus RoundKey$

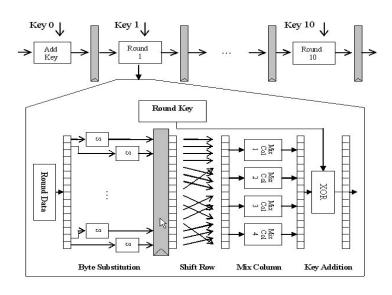

RIJNDAEL-AES: Descripció d'un tomb

RIJNDAEL-AES

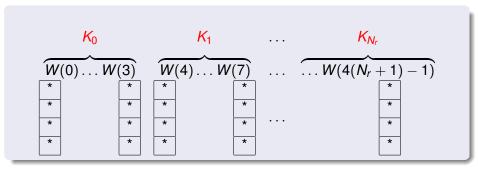

RIJNDAEL-AES: Expansió de clau

Es generen $N_r + 1$ subclaus. Cadascuna és una matriu 4×4 de bytes. S'emmagatzemen en una matriu W, de 4 files i $4(N_r + 1)$ columnes

Les primeres N_k columnes són les de la clau K La resta es defineixen recursivament utilitzant la funció ByteSub, desplaçaments cíclics i \oplus . La recurrència depèn de la longitud de la clau

RIJNDAEL-AES: Expansió de clau

$N_k \leq 6$

```
KeyExpansion(byte Key[4*Nk] word W[Nb*(Nr+1)]) {
for(i = 0; i < Nk; i++)
W[i] = (Key[4*i], Key[4*i+1], Key[4*i+2], Key[4*i+3]);
for(i = Nk; i < Nb * (Nr + 1); i++)
temp = W[i - 1];
if (i % Nk == 0)
temp = SubByte(RotByte(temp)) \(\phi\) Rcon[i / Nk];
W[i] = W[i - Nk] \oplus temp;
```



```
N_{k} = 8
```

```
KeyExpansion(byte Key[4*Nk] word W[Nb*(Nr+1)]) {
for(i = 0; i < Nk; i++)
W[i] = (key[4*i], key[4*i+1], key[4*i+2], key[4*i+3]);
for(i = Nk; i < Nb * (Nr + 1); i++)
temp = W[i - 1];
if (i % Nk == 0)
temp = SubByte(RotByte(temp)) 

Rcon[i / Nk];
else if (i % Nk == 4)
temp = SubByte(temp);
W[i] = W[i - Nk] \oplus temp;
```

A. Rio (MA2-UPC) Criptografia FIB 34 / 42

RIJNDAEL-AES: Expansió de clau

$$W(i) = W(i - N_k) \oplus temp$$

$$\texttt{temp} = \texttt{ByteSub}(\texttt{RotByte}(\texttt{temp})) \oplus \texttt{Rcon}(\texttt{i}/\texttt{N}_k)$$

o bé

ByteSub(RotByte(temp))
$$(N_k = 8)$$

- RotByte és un desplaçament cíclic d'una posició a l'esquerra
- Rcon[i] = (RC[i], 0x00, 0x00, 0x00), essent RC[i] un element de GF(2⁸) definit per la recurrència

$$RC[1] = 0x01,$$
 $RC[i] = 0x02 \bullet RC[i-1]$

RIJNDAEL-AES: Expansió de clau

Nk	Nb	Nr	Nb(Nr+1)
4	4	10	44
6	4	12	52
8	4	14	60

01	02	04	08	10	20	40	80	1b	36
00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
00	00	00	00	00	00	00	00	00	00

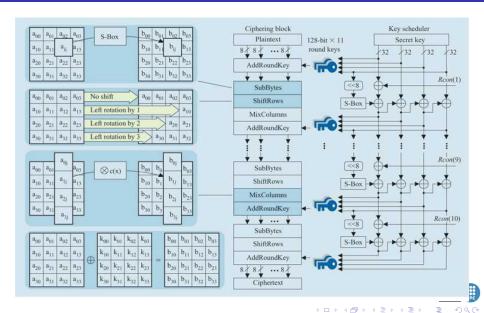
Rcon

36 / 42

RIJNDAEL-AES

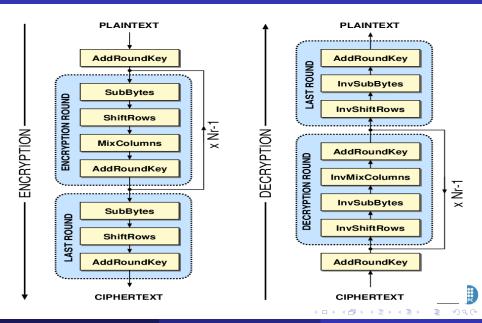
AES: algoritme de desxifratge

- AddRoundKey(State, InvRoundKey_{Nr})
- 2 Round (State, InvRoundKey_i), $i = N_r 1, ..., 1$:
 - 1 InvByteSub(State)
 - 2 InvShiftRow(State)
 - 3 InvMixColumn(State)
 - 4 AddRoundKey(State, InvRoundKeyi)
- \odot FinalRound(State, InvRoundKey_{N0}):
 - InvByteSub(State)
 - 2 InvShiftRow(State)
 - 3 AddRoundKey(State, InvRoundKey_{N0})

38 / 42

RIJNDAEL-AES

AES: algoritme de desxifratge

Les funcions InvByteSub, InvShiftRow, InvMixColumn són les inverses respectives

Les subclaus InvRoundKey venen donades per

 $InvRoundKey_0 = RoundKey_0$

 $\label{eq:invRoundKey} \verb|InvRoundKey|_i = \verb|InvMixColumn(RoundKey|_i), i = 1, \dots, N_r - 1$

 ${\tt InvRoundKey}_{\tt N_r}{\tt =}{\tt RoundKey}_{\tt N_r}$

AES: algoritme de desxifratge

InvByteSub

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_0 \\ x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \\ x_5 \\ x_6 \\ x_7 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

MixColumn and InvMixColumn

$$\begin{bmatrix} 02 & 03 & 01 & 01 \\ 01 & 02 & 03 & 01 \\ 01 & 01 & 02 & 03 \\ 03 & 01 & 01 & 02 \end{bmatrix} \xrightarrow{\text{Inverse}} \begin{bmatrix} 0E & 0B & 0D & 09 \\ 09 & 0E & 0B & 0D \\ 0D & 09 & 0E & 0B \\ 0B & 0D & 09 & 0E \end{bmatrix}$$

41 / 42

RIJNDAEL-AES

